

(*)Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Cliccando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS A OS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matriculas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

(*)

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

---

(*)

(*)

Degree in Economics

Subjects

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03G100V01301	Spanish economy	1st	6
V03G100V01302	Finance	1st	9
V03G100V01303	Mathematics II	1st	6
V03G100V01304	Microeconomics I	1st	9
V03G100V01401	Accounting	2nd	6
V03G100V01402	Business Management	2nd	9
V03G100V01403	Statistics II	2nd	6
V03G100V01404	Microeconomics II	2nd	9

IDENTIFYING DATA				
Spanish economy				
Subject	Spanish economy			
Code	V03G100V01301			
Study programme	Degree in Economics			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Galician English			
Department				
Coordinator	Varela Lafuente, Manuel María González Gómez, Manuel			
Lecturers	González Gómez, Manuel Varela Lafuente, Manuel María			
E-mail	mgzlez@uvigo.es mmvarela@uvigo.es			
Web				
General description	The aims of the course are: (i) to develop a deeper knowledge of the spanish economy. (ii) It combines information with principles of economic analysis. (iii) Use these principles and information to understand the major economic issues arising within each topic area.			

Competencies	
Code	
C2	Understand the basic language of economics and the way economists think.
C3	Know the institutional framework of the economy.
C4	Capable of situating an economy in its own historical evolution.
C5	Understand the basic functioning of the economy, both from a broad perspective as well as a close one.
C6	Acquire knowledge of economic analysis.
C8	Ability to look for, identify and interpret relevant sources of economic information and their contents.
C9	Identify and anticipate relevant economic issues in both public and private spheres.
C10	Ability to use technical tools to formulate simple models concerning economic variables.
C12	Use empirical techniques to assess the consequences of alternative actions to ultimately choose the best option.
D1	Respect civic and ethical values. Strong commitment to work ethic.
D2	Ability to work within a team.
D3	Entrepreneurship and leadership skills, which include empathy for others.
D5	Skill to make coherent and intelligible statements both in oral and written form.
D7	Critical and self-critical thinking.

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Comprise the basic economic language and the way to think of the economists, through the application to the economic context Spaniard	C2	D1 D7
Know the institutional frame of the Spanish economy, identifying processes and applying principles of institutional economy	C3	D1
Capacity to situate the Spanish economy in the his historical evolution, *elexindo and gathering aspects key of the economic processes	C4	D1 D7
Comprise the bases of operation of the Spanish economy, gathering and *artellando aspects of the most generic fields with the sectorial aspects	C5	D7
Enlarge and exercise knowledges and technical of economic analysis, through applications to the Spanish economy, relating variable and resolving problems	C6 C9 C10 C12	D5
#Prpers exercised in the research and identification of sources of economic information, and in the evaluation and interpretation of data *relevantes stop the Spanish economy	C8 C12	D2 D5
Elaborate and defend reports and/or *análisis referents to different aspects of the Spanish economy, identifying problems, *elexindo information and methods, arguing and diagnosing.	C4 C5 C8 C9	D2 D3 D5 D7

Contents	
Topic	

I. INTRODUCCION.	1. Economic development and economic growth in Spain. 2. Human, Natural and Social Resources. 3. The Spanish economy in context.
II. STRUCTURE OF THE ECONOMY.	4. Agriculture, forestry and fishing. 5. Energy industry. 6. Manufacturing. 7. Services.
III. INSTITUTIONAL AND DISTRIBUTIONAL ASPECTS.	8. Labour market. 9. Financial system and markets. 10. Public sector. 11. Distribution of income.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Classroom work	10	20	30
Seminars	5	10	15
Group tutoring	5	10	15
Master Session	30	60	90

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Classroom work	The the lab-sessions include the following assignments: i) access statistic and bibliographical sources as well as summarize information. ii) data response and essay type questions. iii) Multiple type questions.
Seminars	It includes preparing and presenting the pieces of work on different and selected topics. Topics and Guide lines on how to write and present will be given in the first session.
Group tutoring	Students are actively engaged in their own learning based on a designed schedule and supported by face-to-face and group meetings.
Master Session	Impart to students a basic understanding of each chapter. The aim is to develop a deep-knowledge of the Spanish Economy. Simultaneously the students will gain ability to access statistic and bibliographical source, learn how to analyze and summarize information and present basic ideas and results.

Personalized attention

Methodologies Description

Group tutoring	Guide the Student to a wide range of statistical data and other materials (reports, papers) on the Spanish Economy. Help students in their own learning process, specifically provide feedback to students on their learning and answered multiple choice questions, data response and essay type questions.
----------------	--

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Classroom work	Multiple choice questions to test the knowledge of each chapter. Data response and essay type questions similar to the types of questions the student answered in the lab-session.	25	C2 C3 C5 C8 C10 C12 D3 D5 D7
Seminars	Prepare and present pieces of work on different and selected topics of the course.	25	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C12 D1 D2 D3 D5 D7
Master Session	Multiple choice questions, data response and essay type questions. The student faced similar types of questions in the specific assignments, lectures and lab-sessions.	50	C2 C3 C4 C5 C6 C8 C9 D1 D5 D7

Other comments on the Evaluation

Specific information about exams such as exam date and time will be put on the following website:

<http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html>

Sources of information

Basic Bibliography

GARCÍA DELGADO, J.L.; MYRO, R:(Dir.), **Lecciones de Economía Española**, décimotercera, Civitas-Tomson Reuters, 2017

CONSEJO ECONÓMICO Y SOCIAL, **Memoria sobre la situación socioeconómica y Laboral. España**, CES, 2017

GARCÍA DE LA CRUZ, J.M.; RUESGA BENITO, S. (coord.), **Economía española. Estructura y regulación**, Paraninfo, 2017

EUROSTAT, **Anuarios e Informes**, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, 2017

HARRISON, J. CORKILL D., **Spain: A modern Economy**, Ashgate publishing, 2004

SCHWAB, K (Editor), **The Global Competitiveness Report 2016-2017**, World Economic Forum, 2016

Complementary Bibliography

ALONSO, J.A.; MYRO, R. (dirs.), **Ensayos sobre economía española**, Civitas-Thomson, 2014

BANCO DE ESPAÑA, **Boletines económicos y documentos**, 2017

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA, **Anuario estadístico de España, España en cifras, otras publicaciones**, www.ine.es, 2017

ECONOMISTAS, **España. Un balance**, Anuale, Colegio de Economistas, 2007-2017

PAPELES DE ECONOMÍA ESPAÑOLA, **Colección de Revistas**, Funcas, 2007-2017

PÉREZ DÍAZ, F. (Dir.), **Crecimiento y competitividad. Trayectoria y perspectivas de la economía española.**, (www.fbbva.es), BBVA-ivie, 2012

FUNDACIÓN COTEC, **Informe Cotec 2016. Tecnología e innovación en España**, F. Cotec, 2017

COMISIÓN EUROPEA, **Informes y series de datos**, http://ec.europa.eu/index_es.htm, 2017

FMI, **Informes**, www.imf.org/external/spanish/index.htm, 2017

BANCO MUNDIAL, **Informes**, www.bancomundial.org, 2017

FAO, **Informes anuales agricultura, pesca, alimentación**, www.fao.org, 2017

FUNCAS, **Cuadernos de Información Económica; Indicadores**, www.funcas.es, 2017

FUNCAS, **Spanish Economic and Financial Outlook**, www.funcas.es, 2017

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA, **Informes**, www.meh.es,

TURESPAÑA, **Informes periódicos**, turspain.es,

MINISTERIO DE INDUSTRIA, ENERGIA Y TURISMO, **Libro de Energía en España**, www.minetad.bog.es/energía, 2017

SECRETARÍA DE ESTADO DE COMERCIO, **Informes de Comercio Exterior**, Anual, www.coemrcio.gob.es, 2017

CAIXABANK, **Informe Mensula**, www.caixabankresearch.com, 2017

FEDEA, **Documentos (colección)**, www.fedea.es, 2017

ALDE, **Blog Aldea Global**, www.alde.es ó <https://blogaldeaglobal.com/>, 2017

SAWYER, M., **The UK Economy**, 16th Edition, Oxford University Press, 2005

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Global Economics/V03G100V01202

Principles of Economics I/V03G100V01102

Applied economic techniques/V03G100V01105

Economic History/V03G100V01103

IDENTIFYING DATA				
Finance				
Subject	Finance			
Code	V03G100V01302			
Study programme	Degree in Economics			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish English			
Department				
Coordinator	Rodríguez de Prado, Francisco			
Lecturers	Orge Miguez, Jose Carlos Rodríguez de Prado, Francisco			
E-mail	fprado@uvigo.es			
Web				
General description	In this matter will pose to the students the basic concepts of the business Finances and of financial markets to help them to purchase the competitions related with those appearances of the Financial Economy to level *micro and *macroeconómico.			

Competencies	
Code	
C1	Understand the basic mathematical tools required to formalize economic behavior.
C3	Know the institutional framework of the economy.
C5	Understand the basic functioning of the economy, both from a broad perspective as well as a close one.
C7	Understand business environment.
C8	Ability to look for, identify and interpret relevant sources of economic information and their contents.
C9	Identify and anticipate relevant economic issues in both public and private spheres.
C12	Use empirical techniques to assess the consequences of alternative actions to ultimately choose the best option.
D7	Critical and self-critical thinking.

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Know the time value of money and application of financial estimation	C1 C8 C12	
Know and value compounding and present value, using interest rates during the time	C1 C8 C12	D7
Know the variables and estimation in loan operations	C1 C8 C12	D7
Estimation of real costs in financial operations	C1 C8 C12	D7
Know main tasks in financial management	C5 C7 C9	
Know main components in the national and international financial system	C3 C5 C9	
Apply financial estimation to financial assets and securities valuation	C1 C8 C9 C12	
Know the influence of risk in the securities value: risk premium	C1 C5 C9 C12	
Apply computer functions for operations in business management and assets valuation	C8 C12	D7

Contents	
Topic	

Financial management	Finance in Economy. Microeconomics: business financial management. Macroeconomics: financial system
Financial estimations	Time Value of money. Compounding. Interest rate. Present value. Annuities. - Loan. Classification and structure of payments and cost.
Management of investments	Concept of business financial management. Financial goal of firms. Management of assets and liabilities. Working capital. Return on investments. Financial sources.
Financial system	Concept, function, characteristic
Financial assets valuation	- Equity securities - Fixed income securities - Valuation and risk - markets for financial assets
Portfolio Management	Concept. Profitability and risk. Diversification.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Troubleshooting and / or exercises	17.5	35	52.5
Practice in computer rooms	5	8	13
Master Session	45	80	125
Long answer tests and development	2.5	0	2.5
Practical tests, real task execution and / or simulated.	5	27	32

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Troubleshooting and / or exercises	Proposal of practical exercises in reduced group as application of theoretical explanation. Personalised attention to students
Practice in computer rooms	Excel sheet functions: explanation and practice
Master Session	Main concepts explanation in the classroom by the professor using the specific material provided to students in references and in the FAITIC webplatform

Personalized attention

Methodologies	Description
Troubleshooting and / or exercises	Answering of questions by the professor in reduced groups
Practice in computer rooms	Explanation in reduced groups using computer tools.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Long answer tests and development	Exam at the end of semester in Faculty official date that includes all the contents of the subject	80	C1 C3 C5 C7 C9 C12	D7
Practical tests, real task execution and / or simulated.	Exercises will be proposed to the students and will be marked	20	C1 C5 C7 C8 C9 C12	D7

Other comments on the Evaluation

Can consult the dates of examinations in <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

In the extraordinary exam of July previous marks obtained during the term are kepted and added to the exam mark

In English teaching group, percentages between different evaluation methodologies can be modified depending on the students number in the class.

Sources of information

Basic Bibliography

Brigham, E.F. and Erhardt, M, **Financial management: theory and practice**, South western Thompson learning, 2002

Complementary Bibliography

Pisón Fernández, Irene, **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Pirámide, 2001

Pindado García, J., **Finanzas empresariales**, Paraninfo, 2012

Hayat, S. y San Millán, A, **Finanzas con excel**, Mc Graw Hill, 2006

Suárez Suárez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación**, Pirámide, 2014

PArejo Gamir, Cuervo, A. y otros, **Manual de Sistema Financiero español**, Ariel, 2014

Martínez Alvarez, J.A. y Calvo Gozález, J.L., **Banca y mercados financieros**, Tirant lo Blanch, 2012

Pampillón Fernández, Fernando, **Ejercicios de Sistema Financiero español**, Dykinson, 2005

Brealey, R., Myers, S. y Marcus, A., **Fundamentos de finanzas corporativas**, Mc Graw Hill, 2007

MARTín Marín, J.L. y TRujillo Ponce, A., **Manual de mercados financieros**, Thompson, 2004

Steiner, B., **Conceptos esenciales del mercado financiero**, Reuters, 2002

De Pablo López, A., **Valoración Financiera**, CEntro ESTudios Ramon Areces, 2002

Rodríguez Sánchez, J.A. y Rodríguez Parada, S., **Cuadernos de matemática de las operaciones financieras**, Tórculo, 2000

De Pablo López, A., **Matemáticas de las operaciones Financieras**, UNED, 2000

FAITIC, **Material teórico y práctico**,

Delgado, Concepción, **Matemática Financiera**, Palomero Delgado, 1995

González Catalá, Vicente, **Análisis de las operaciones financieras, bancarias y bursátiles**, Ed. Ciencias Sociales, 1995

Pozo Carrero, E. y Zuñiga Rodríguez, J., **Problemas de matemática financiera**, Esic, 1996

Bonilla Musoles, M. y Ivars Escortell, A., **Matemática de las operaciones financieras**, AC, 2006

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Accounting/V03G100V01401

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Enterprise economics/V03G100V01204

Statistics I/V03G100V01205

Mathematics I/V03G100V01104

IDENTIFYING DATA				
Matemáticas II				
Subject	Matemáticas II			
Code	V03G100V01303			
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Vazquez Pampin, Carmen			
Lecturers	Estévez Toranzo, Margarita Vazquez Pampin, Carmen			
E-mail	cvazquez@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo desta asignatura é proporcionar ó estudante a linguaxe e as principais técnicas matemáticas necesarias para poder entender a literatura económica elemental e capacitalo para plantexar e analizar os modelos dos problemas económicos.			

Competencias	
Code	
C1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D3	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas baseado no manexo da álgebra lineal e da análise matemática.	C1	D2
	C10	D5
	C12	
Comprender as técnicas matemáticas básicas, necesarias para a modelización do comportamento económico	C1	D5
	C10	
	C12	
Avaliar, utilizando técnicas matemáticas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas	C1	D2
	C12	D7
Habilidades para argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto en forma oral como escrita	C1	D2
	C10	D3
		D4
		D5

Contidos	
Topic	
1. Formas cadráticas	Autovalores. Diagonalización. Formas cadráticas. Estudo do signo dunha forma cadrática.
2. Derivadas de funcións de varias variables	Derivadas direccionais e derivadas parciais. Vector gradiente. Matriz jacobiana. Regra da cadea. Derivadas sucesivas. Matriz hessiana. Teorema de Taylor.
3. Funcións homoxéneas	Funcións homoxéneas. Propiedades. Teorema de Euler.
4. Funcións cóncavas e convexas.	Funcións convexas e funcións cóncavas. Casi-concavidade. Propiedades. Caso de funcións diferenciables. A función de utilidade. Concavidade e formas cadráticas.
5. Funcións definidas implícitamente	Funcións definidas implícitamente por unha ou varias ecuacións. Relación marxinal de substitución. Derivación de funcións implícitas.
6. Problemas de extremos sen restricións	Óptimos locais e globais. Condicións necesarias de primeira e segunda orde para a existencia de extremos. Condicións suficientes.

7. Problemas de extremos con restricións de igualdade	Formulación do problema. O problema do consumidor. Condición necesaria para a existencia de óptimos: Teorema dos multiplicadores de Lagrange. Condicións suficientes.
8. Problemas de extremos con restricións de desigualdade	Formulación do problema. Saturación de restricións. Condición necesaria para a existencia de extremos: Teorema de Kuhn Tucker. Condicións suficientes.
9. Optimización dinámica	Formulación do problema de cálculo de variacións. Condición de Euler. Condicións suficientes.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	22.5	37.5
Resolución de problemas	15	30	45
Seminario	15	22.5	37.5
Prácticas en aulas informáticas	5	5	10
Probas de resposta curta	2	6	8
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	9	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte da profesora, base teórica e directrices de traballo a desenrolar polo estudante.
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia. Adoitase utilizar como complemento da sesión maxistral.
Seminario	Sesións nas que o docente orientará e guiará o proceso de aprendizaxe do alumnado
Prácticas en aulas informáticas	Utilización de software de cálculo simbólico para a resolución de exercicios relacionados coa temática da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Asesoramento para o desenvolvemento de actividades da materia.
Seminario	Seguimento do traballo individual do alumno para asesoramento no proceso de aprendizaxe.
Prácticas en aulas informáticas	Seguimento do traballo individual do alumno para asesoramento no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios, repartidos o longo do curso.	30	C1 D2 C10 D3 C12 D4 D5 D7
Prácticas en aulas informáticas	Resolución de exercicios relacionados coa temática da materia utilizando software de cálculo simbólico.	10	C1 D2
Probas de resposta curta	Cuestións teóricos e prácticos similares os realizados nas clases. Formarán parte do exame final	30	C1 D5 C10 D7 C12
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exercicios teóricos e prácticos similares os realizados nos seminarios. Formarán parte do exame final	30	C1 D5 C10 D7 C12

Other comments on the Evaluation

A nota final será a suma da nota obtida polo traballo e probas realizadas durante o curso (avaliación continua) cunha ponderación do 40% sobre o total, e da nota obtida no exame final, cunha ponderación do 60% do total. No caso de non superar a materia na convocatoria ordinaria, a nota obtida polo traballo ao longo do curso manterase para a convocatoria de xullo.

Os puntos da avaliación continua obteranse por:

- probas curtas realizadas nas clases prácticas ao longo do curso
- exercicios e/ou traballos propostos previamente e realizados fora das horas de clase
- participación nas sesións de aula de informática e probas prácticas realizadas nas mesmas
- participación nas clases

As datas de exames son competencia do decanato e deberán ser consultadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Jarne G., Pérez-Grasa I., Minguillón E., **Matemáticas para la Economía. Álgebra lineal y Cálculo diferencial.**, McGraw Hill,

Barbolla R.,Cerdá E. y Sanz P., **Optimización. Cuestiones, ejercicios y aplicaciones a la Economía**, Pearson Educación,
Pérez-Grasa I., Minguillón E. y Jarne G., **Matemáticas para la Economía. Programación matemática y sistemas dinámicos**, McGraw Hill,

Barbolla R.,Cerdá E. y Sanz P., **Optimización. Programación Matemática y aplicaciones a la Economía**, Editorial Garceta,

Complementary Bibliography

Sydsaeter K., Hammond P. y Carvajal A. J., **Matemáticas para el análisis económico(2ª ed)**, Pearson Education,

Besada M. y otros, **Cálculo de varias variables. Cuestiones y ejercicios resueltos**, Pearson Educación,

Besada M. y otros, **Cálculo diferencial en varias variables. Problemas y cuestiones tipo test resueltos**, Editorial Garceta,

Balbás A. y otros, **Análisis matemático para la economía I y II**, Editorial A. C.,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

IDENTIFYING DATA				
Microeconomía I				
Subject	Microeconomía I			
Code	V03G100V01304			
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Pazo Martínez, María Consuelo			
Lecturers	Pazo Martínez, María Consuelo			
E-mail	cpazo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	<p>Esta materia impártese no primeiro cuadrimestre do segundo curso do grao en Economía e xunto coa materia "Microeconomía II", impartida no segundo cuadrimestre, configura un curso completo de microeconomía intermedia. Estas dúas materias desenvolven máis formalmente os contidos presentados na materia "Economía: Principios de Economía I", co obxectivo de familiarizar aos estudantes co método da análise económica, en particular, co proceso de modelización dos problemas económicos.</p> <p>O obxectivo concreto é analizar detalladamente o comportamento individual dos axentes económicos e o funcionamento dos mercados nos que interactúan, tanto nun contexto de competencia perfecta (Microeconomía I), como nun contexto de competencia imperfecta (Microeconomía II). A análise realizarase, en primeiro lugar, desde unha perspectiva de equilibrio parcial (Microeconomía I), para logo abordar a análise desde unha perspectiva de equilibrio xeral (Microeconomía II).</p>			

Competencias

Code	
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C7	Comprender o entorno empresarial
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
1. Desenvolver nos estudantes a capacidade para analizar de forma rigorosa os efectos de cambios na contorna económica sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuenta repercusión nos mercados.	C2 C5 C6	D5
2. Lograr que os estudantes sexan capaces de analizar a realidade económica utilizando instrumentos de análise económica, en particular, modelos económicos simples que lles permitan argumentar de forma coherente.	C7 C10	
3. Potenciar a habilidade de expresar e defender argumentos de forma coherente e fundamentada.	C10	D5
4. A obtención dos resultados anteriores contribuirá a capacitar aos estudantes para a realización de informes de asesoramento económico.		
5. Fomentar a capacidade de actuar con responsabilidade e principios éticos, cumprindo os compromisos adquiridos.		D4

Contidos

Topic	
PARTE I. INTRODUCCION.	<p>1. INTRODUCCIÓN.</p> <p>Microeconomía: Concepto e contido. Optimalidad e concepto de equilibrio. Oferta e demanda. Estática comparativa. Concepto de eficiencia.</p> <p>Bibliografía: Varian, capítulo 1.</p>

PARTE II. A TEORIA DO CONSUMIDOR.

2. A RESTRICIÓN ORZAMENTARIA.

Propiedades do conxunto orzamentario. Efectos de variacións de prezos e renda sobre a recta orzamentaria. Efectos de impostos, subvencións e racionamento.

Bibliografía: Varian, capítulo 2.

3.- PREFERENCIAS. Supostos básicos. Curvas de indiferenza. Convexidade das preferencias. Relación Marxinal de substitución.

Bibliografía: Varian, capítulo 3.

4. UTILIDADE.

Utilidade ordinal e utilidade cardinal. Utilidade marxinal. Relación entre a utilidade marxinal e a relación marxinal de substitución.

Bibliografía: Varian, capítulo 4.

5. ELECCIÓN ÓPTIMA DO CONSUMIDOR.

Elección óptima. A función de demanda individual. Solucións de esquina. Efectos dun imposto sobre a cantidade versus imposto sobre a renda.

Bibliografía: Varian, capítulo 5.

6. ESTÁTICA COMPARATIVA EN DEMANDA.

Variacións da renda: Bens normais e inferiores. Curvas de oferta-renda e curvas de Engel. Variacións nos prezos: Bens ordinarios e bens Giffen. Curvas de oferta-prezo e curvas de demanda. Bens substitutivos e complementarios. Función inversa de demanda.

Bibliografía: Varian, capítulo 6.

7. A ECUACIÓN DE SLUTSKY.

Efecto substitución. Efecto renda. Lei de demanda e a ecuación de Slutsky. Curvas de demanda compensadas.

Bibliografía: Varian, capítulo 8.

8. EXCEDENTE DO CONSUMIDOR.

Variación compensatoria e variación equivalente. Excedente do consumidor.

Bibliografía: Varian, capítulo 14.

9. ELECCIÓN CON DOTACIÓN INICIAIS. A OFERTA DE TRABALLO.

Demandas brutas e netas. Restrición orzamentaria con dotacións iniciais. A restrición orzamentaria consumo-lecer. Elección óptima: demanda de lecer, oferta de traballo. Estática comparativa.

Bibliografía: Varian, capítulo 9.

10. ELECCIÓN INTERTEMPORAL: O MODELO CONSUMO-AFORRO.

A restrición orzamentaria: tipos de desconto, valor actual e valor futuro. A elección intertemporal. Estática comparativa. Efectos da inflación.

Bibliografía: Varian, capítulo 10.

11. A DEMANDA DE MERCADO.

Da demanda individual á demanda de mercado. A elasticidade.

Bibliografía: Varian, capítulo 15.

12. A TECNOLOXÍA.

Factores e produtos. Conxunto de produción e función de produción. Produtividade marxinal e produtividade media. Isocuantas e relación técnica de substitución. Os rendementos a escala.

Bibliografía: Varian, capítulo 19. Pindyck e Rubinfeld, capítulo 6. Estrin e Laidler, capítulo 11.

13. MAXIMIZACIÓN DE BENEFICIOS.

Maximización de beneficios a curto prazo e a longo prazo. As funcións de demanda de factores. Maximización de beneficios e rendementos a escala.

Bibliografía: Varian, capítulo 20.

14. CUSTOS DE PRODUCCIÓN.

Minimización de custos: funcións de custos a curto e longo prazo.

Rendementos de escala e funcións de custos. Relación entre os custos a curto e longo prazo. Curvas de custos.

Bibliografía: Varian, capítulos 21 e 22. Pindyck e Rubinfeld, capítulo 7. Estrin e Laidler, capítulo 12.

15. A DECISIÓN DE PRODUCCIÓN: A OFERTA DA EMPRESA COMPETITIVA.

A demanda de mercado para unha empresa competitiva. Maximización do beneficio e oferta da empresa. Beneficios e excedente do produtor. A curva de oferta a longo prazo da empresa. A oferta da industria.

Bibliografía: Varian, capítulo 23. Pindyck e Rubinfeld, capítulo 8. Estrin e Laidler, capítulo 13.

16. A OFERTA DA INDUSTRIA EN COMPETENCIA PERFECTA.

A oferta da industria a curto prazo e a longo prazo. O equilibrio competitivo a curto e longo prazo. Efectos sobre o equilibrio de diferenzas de eficiencia entre as empresas e efectos de variacións nos prezos dos factores.

Bibliografía: Varian, capítulo 24. Pindyck e Rubinfeld, capítulo 8. Estrin e Laidler, capítulo 14.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	42	84	126
Resolución de problemas	27	54	81
Probas de tipo test	2	4	6
Probas de resposta curta	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	4	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	A metodoloxía docente consistirá no desenvolvemento de varios tipos de clases presenciais (teóricas e prácticas) e no traballo persoal do alumno para consolidar os coñecementos e adquirir soltura na resolución dos problemas expostos. Nas clases teóricas expóranse de forma reducida os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con máis detalle os puntos de maior complexidade. Para un adecuado seguimento e comprensión das clases é conveniente que os alumnos lean con antelación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.
Resolución de problemas	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación para que os resolvan antes da clase. Dese modo, poderán identificar aquelas cuestións que lles resultan máis dificultosas e poderán resolver as súas dúbidas en clase. Tamén se realizará o seguimento da aprendizaxe dos estudantes mediante pequenas probas e exercicios que haberán de entregar.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	As tutorías personalizadas terán lugar no despacho 404.
Resolución de problemas	As tutorías personalizadas terán lugar no despacho 404.

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Resolución de problemas	Algunhas das clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación. A entrega dalgúns exercicios e a realización doutros na aula formará parte da avaliación continua.	10	C10	D4 D5
Probas de tipo test	Nalgunhas das clases prácticas resolveranse probas tipo test ou pequenos problemas que formarán parte da avaliación continua da materia.	30	C2 C5 C6 C7 C10	
Probas de resposta curta	O exame final da materia suporá o 60% da cualificación final e estará integrado por preguntas curtas (relativas a contidos teóricos e prácticos) e problemas.	30	C2 C5 C6 C7 C10	D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	O exame final da materia suporá o 60% da cualificación final e estará integrado por preguntas curtas (relativas a contidos teóricos e prácticos) e problemas.	30	C2 C5 C6 C7 C10	D5

Other comments on the Evaluation

En todas as convocatorias a nota final da materia resultará da suma da nota obtida na **avaliación continua**, que suporá un 40% da nota final (ata 4 puntos), e a nota obtida nun **exame escrito**, que valerá o 60% restante da nota final (ata 6 puntos).

Avaliación continua (ata 4 puntos):

O 40% da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que inclúe a entrega de exercicios ou cuestións e a nota dos pequenos controis que se farán periodicamente. Concretamente a puntuación será a seguinte:

- Ata **1 punto** pola entrega de follas de problemas ou cuestións.
- Ata **3 puntos** polas notas dos controis periódicos.

Exame (ata 6 puntos):

Realizarase un exame parcial co contido teórico e práctico dos primeiros 8 temas da materia e un exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames.

Os alumnos que superasen o exame parcial (obtendo unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10) só terán que examinarse no exame final da parte correspondente aos temas 9 a 16. Os alumnos que non superen o exame parcial terán que examinarse de toda a materia no exame final.

O exame final constará de 2 partes (a primeira corresponderá cos temas 1 a 8 e a segunda cos temas 9 a 16), cada unha das cales se valorará sobre 6. Para poder aprobar a materia será preciso obter como mínimo 2 dos 6 puntos en cada unha das partes. Nese caso, a nota do exame obterase como a media aritmética simple das cualificacións obtidas en cada unha das partes.

NOTA IMPORTANTE: A nota final da materia resulta da suma da cualificación por avaliación continua obtida ao longo do curso máis a obtida no exame. Con todo, a puntuación do exame só se terá en conta cando en cada unha das partes obtéñase unha puntuación **igual ou superior a 2 dos 6 puntos**. En caso contrario, a cualificación final será igual á puntuación obtida por avaliación continua. Así mesmo, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame será a cualificación que obtivesen por avaliación continua.

NOTA IMPORTANTE: No exame de xullo todos os estudantes haberán de examinarse de todos os temas do programa.

Datos de exame. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade. Véxase o apartado correspondente na web da facultade: <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Varian, H. R., **Microeconomía Intermedia. Un enfoque actual**, 9ª Edición, Antoni Bosch, 2015

Carrasco, A. et al., **Microeconomía Intermedia: Problemas y Cuestiones**, 1ª Edición, McGraw Hill, 2003

Gracia, E. y R. Pérez, **Cuestiones tipo test de Microeconomía Intermedia**, 1ª Edición, Prentice Hall, 2004

Complementary Bibliography

Carrasco, A. et al., **Microeconomía: Ejercicios y Cuestiones**, 1ª Edición, McGraw Hill, 2013

Estrin, S. y D. Laidler, **Microeconomía**, 4ª Edición, Prentice Hall, 1995

Pindyck, R. S. y D. L. Rubinfeld, **Microeconomía**, 8ª Edición, Pearson, 2013

Recomendacións**Subjects that continue the syllabus**

Microeconomía II/V03G100V01404

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Matemáticas II/V03G100V01303

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Other comments

Non existe ningún requisito formal para poder cursar esta materia, aínda que resulta recomendable ter superada a materia do primeiro curso "Economía. Principios de Economía I".

Suponse que os alumnos están familiarizados con conceptos económicos básicos: demanda, oferta, equilibrio, elasticidade, competencia perfecta,□

Ademais, o alumno debe posuír coñecementos básicos de matemáticas, adquiridos no bacharelato e na materia de matemáticas cursada no primeiro ano do grao. En particular, o alumno debe ter coñecementos elementais de álgebra (operación e manipulación de expresións algebraicas, resolución de sistemas de ecuacións), representación gráfica de funcións dunha variable, derivación de funcións dunha variable e obtención de derivadas parciais en funcións de varias variables.

En *FAITIC (acceso en <http://faitic.uvigo.es>) poderase consultar información relevante para o seguimento da materia.

IDENTIFYING DATA**Contabilidade**

Subject	Contabilidade			
Code	V03G100V01401			
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Buch Gómez, Enrique Juan			
Lecturers	Buch Gómez, Enrique Juan			
E-mail	ebuch@uvigo.es			
Web				
General description	Rexistro de transaccións económicas da empresa para a elaboración dos estados financeiros para coñecer a súa situación financeira.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
C13	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Conocer el funcionamiento básico de un sistema contable como instrumento informativo al servicio del proceso de toma de decisiones	A2 A3 A4	C13
Conocer la regulación positiva de la contabilidad, sus objetivos y carácter relativo, así como el funcionamiento del sistema contable empresarial en el contexto de la regulación positiva española.	A2 A3 A4	C13

Contidos

Topic	
1.- La información económica e la toma de decisións	1.- La información económico-empresarial 2.- La utilidade de la información económica 3.- Os usuarios de la información económica 4.- La información contable: características e requisitos
2.- Concepto e división de la contabilidade	1.- Introducción ao concepto de Contabilidade 2.- Definición de Contabilidade 3.- División de la Contabilidade
3.- El patrimonio de la empresa: elementos e relacións	1.- El patrimonio de la empresa e os seus compoñentes 2.- Análise del activo 3.- Análise del pasivo 4.- El fondo de manobra 5.- El período medio de maduración de la empresa
4.- El método contable e o seu instrumentalización	1.- El método contable: concepto e obxectivos 2.- Os feitos contables: a súa clasificación e formulación 3.- Os feitos contables e el concepto de resultado 4.- La conta como instrumento contable 5.- Tipos de conta e o seu funcionamento 6.- El método de partida dobre 7.- El rexistro de las operacións contables 8.- Contas administrativas e contas especulativas

5.- El ciclo contable	<ul style="list-style-type: none"> 1.- El ciclo contable: concepto e fases 2.- La fase inicial: inventario e apertura 3.- El desenvolvemento del exercicio: fase de xestión 4.- Las operacións de conclusión del exercicio: la afse de peche 5.- La elaboración de las contas anuais
6.- La normalización contable	<ul style="list-style-type: none"> 1. Introducción. 2. La empresa e la Normalización contable. 3. Tipos de regulación contable 4. Manifestacións internacionais de la regulación contable. 5. La regulación contable en España.
7.- La valoración contable	<ul style="list-style-type: none"> 1. Introducción. 2. La valoración contable. 3. Valoración analítica e valoración sintética. 4. Criterios de valoración. 5. La valoración de os elementos patrimoniais segundo el P.G.C.E.
8.- Análise e contabilización de las existencias	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Concepto e clases de existencias 2.- La valoración de las existencias 3.- Contabilización de las existencias 4.- Depreciación de las existencias 5.- Problemática contable de os envases e embalaxes
9.- Disponibilidades líquidas e dereitos de cobro	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Introducción 2.- Efectivo e outros activos líquidos equivalentes 3.- Dereitos correntes de cobro 4.- La depreciación de os dereitos correntes de cobro
10.- O pasivo corrente	<ul style="list-style-type: none"> 1.- O pasivo: concepto e clases 2.- Os pasivos por operacións de tráfico 3.- Las débedas con entidades de crédito e outros pasivos de natureza financeira 4.- Outras contas pasivas
11.- O inmovilizados material e intanxible	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Concepto e clases 2.- Inmovilizado Material 3.- Inmovilizaciones Materiais en curso 4.- Inversións Inmobiliarias 5.- Inmovilizado Intangible 6.- Correccións valorativas
12.- Os inversións financeiros	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Concepto e clases 2.- Valoración de las inversións financeiros 3.- Os dereitos de subscripción 4.- A problemática contable de las acciones e participacións de capital 5.- La problemática contable de os valores de renda fixa e créditos asimilados
13.- Os estados contables	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Introducción 2.- O balance de situación. 3.- A conta de perdas e ganancias 4.- O estado de cambios nel patrimonio neto. 5.- O estado de fluxos de efectivo. 6.- A memoria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	45	75
Resolución de problemas	15	30	45
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	2	4	6
Outros	2	0	2
Probos de resposta curta	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxeto de estudo, sus bases teóricas e/ou directrices dun exercicio a desenvolver polo estudante
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia, analizándose a suas posibles solucións.

Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia, para a súa resolución polo esudante de forma autónoma.
Outros	Entrevista persoal co alumno para analizar os seus problemas de aprendizaxe na materia

Atención personalizada

Methodologies Description

Outros	Entrevista persoal co alumno para analizar os seus problemas de aprendizaxe na materia
--------	--

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Proba na que o alumno debe responder a unha serie de cuestións, de carácter teórico/práctico, que cobren os aspectos básicos de la materia	20	C13
Probas de resposta curta	Proba na que ao alumno expónselle unha serie de exercicios sobre aspectos concretos da materia, que cobren a xeneralidade das cuestións consideradas durante o curso	70	A2 A3 A4
Observación sistemática	O alumno é obxecto dun seguimento ao longo do curso co fin de reunir unha serie de datos obxectivos que reflectan a súa actitude ante a materia e o avance no proceso de aprendizaxe	10	A2 A3 A4

Other comments on the Evaluation

Durante todo o curso o alumno ser obxecto de proba/s escritura/s co fin de coñecer o seu grao de avance na materia, tanto como instrumento de autoevaluación como por parte do profesor. Estas probas serán obxecto de cualificación que configurarán o 20% da nota. O 10% outorgarase pola disposición do alumno ante a materia (asistencia, participación, actitude, ...). O 70% restante derivarase dun exame escrito de carácter global que se celebrará ao final do curso, convocatorias de maio/xullo. Para superar a materia ser preciso obter na proba final unha nota mínima de 4 sobre 10; en caso contrario, a nota máxima global que se poderá obter será un 4,5. Para a segunda convocatoria, de presentarse, manteranse as cualificacións correspondentes á Observación sistemática e a Resolución de exercicios de forma autónoma.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Plan General de Contabilidad. R.D. 1514/2007, de 16 de noviembre (B.O.E. 20/11/07) Publicación oficial, Antonio Sociás Salvá y otros, **Contabilidad Financiera. El Plan General de Contabilidad 2007,** Wanden-Berghe Lozano, J,L (Coord.), **Contabilidad Financeira. El nuevo Plan General de Contabilidad y de Pymes.,** Losilla, M.F; Moreno, A; Rodriguez, F., **Prácticas de Contabilidad financiera,**

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Finanzas internacionais/V03G020V01923

IDENTIFYING DATA**Dirección de empresas**

Subject	Dirección de empresas			
Code	V03G100V01402			
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Vila Alonso, María Mercedes			
Lecturers	Vila Alonso, María Mercedes			
E-mail	mvila@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo desta materia é describir o proceso de xestión empresarial desde a perspectiva estratéxica. Concretamente capacitará ao alumno para identificar e analizar os factores relevantes á hora de fixar estratexias tanto en empresas como noutro tipo de institucións, co fin de que estas alcancen a competitividade necesaria para traballar nun mundo globalizado e ante continuos cambios económicos. O alumno dominará as distintas alternativas estratéxicas e as ferramentas dispoñibles, para conseguir o devandito obxectivo partírase dos coñecementos estudados no curso anterior.			

Competencias

Code	
B2	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B4	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
D2	Capacidade de traballar en equipo
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos adquiridos á resolución de problemas/cuestiones concretas, a nivel estratéxico, no ámbito da empresa.	C8	D5	
	C12	D7	
Promover a capacidade do alumno para aplicar coñecementos adquiridos na consulta de bibliografía e fontes de información diversa, para a reflexión e a defensa de argumentos, resolución de problemas e análises diversas sobre dirección da empresa.	C8		
	C9		
Ser capaz de aplicar os diferentes conceptos teóricos e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	B2	C7	D2
	B4	C8	D5
		C9	D7
		C12	
Comprender a contorna xeral e a contorna específica da empresa, identificando ameazas e oportunidades para a toma de decisións estratéxicas.	C7		
	C8		
	C9		
Ser capaz de identificar os obxectivos, valores, recursos e capacidades dunha organización que permitan a creación dunha vantaxe competitiva	C7		
	C8		
coñecer as alternativas estratéxicas da empresa, así como as direccións de desenvolvemento estratéxico e ser capaz de formular as estratexias competitivas e corporativas máis adecuadas para responder os retos da contorna.	C7		
	C8		
	C9		
	C12		

Contidos

Topic	
1. Os obxectivos e os valores da empresa.	1.1. Os obxectivos da empresa 1.2. A visión e o propósito estratéxico. 1.3 A RSE.

2. Análise da contorna xeral	2.1. Concepto e tipoloxía de contorna 2.2. Análise da contorna xeral 2.3. Análise da contorna futura: O método dos escenarios
3. Análise da contorna específica	3.1. Delimitación da contorna específica 3.2. Análise da estrutura da industria 3.3. A segmentación de mercados: grupos estratéxicos
4. Análise interna da empresa	4.1. O diagnóstico interno da empresa 4.2. A cadea de valor 4.3. A análise DAFO
5. Análise dos recursos e capacidades	5.1. A análise de recursos e capacidades 5.2. Identificación dos recursos e capacidades 5.3. Avaliación dos recursos e capacidades
6. Estratexia e vantaxe competitiva	6.1. Estratexia e vantaxe competitiva 6.2. A vantaxe competitiva en custos 6.3. A vantaxe competitiva en diferenciación 6.4. Ampliación de estratexias: O reloxo estratéxico.
7. Direccións de desenvolvemento estratéxico	7.1. O crecemento e desenvolvemento da empresa 7.2. Direccións do desenvolvemento: a expansión de actividades 7.3. Direccións do desenvolvemento: a diversificación 7.4. A estratexia de integración vertical 7.5. As estratexias de diversificación relacionada e non relacionada 7.6. As estratexias de reestruturación da carteira de negocios 7.7. Métodos de desenvolvemento. 7.8. A internacionalización.
8.. Implantación e Control Estratéxico	

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	22.5	21	43.5
Titoría en grupo	7.5	17	24.5
Lección maxistral	45	20	65
Outras	2	90	92

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestiones/traballos por parte do alumno tanto de forma individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Titoría en grupo	Tutorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos
Resolución de problemas	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender a aplicación dos coñecementos teóricos impartidos
Titoría en grupo	Resolución de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teórico-prácticos impartidos
Tests	Description
Outras	

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestiones/traballos por parte do alumno tanto de forma individual como en grupo baixo a proposta, *guía e supervisión do profesor.	40	B2 C7 D2 B4 C8 D5 C9 D7 C12

Outras	exame con preguntas tipo test, de resposta curta ou longa, ou resolución de casos.	60	C7 C9	D5
--------	--	----	----------	----

Other comments on the Evaluation

Alumnos que optan por avaliación continua (80% de presencialidade):

o 40% da nota será da práctica (20% traballo nas sesións prácticas e 20% traballo en equipo). Para superar esta parte será necesario ter realizadas e entregadas todas practícalas, así como o proxecto, na forma establecida polo profesor.

o 60% será a nota do exame teórico (poderá acordarse a realización dun parcial liberatorio). Para superar a materia é necesario aprobar cada unha das partes (teoría e práctica).

Alumnos que optan por avaliación NON continua (non superan un 80% de presencialidad): Terán que entregar TODAS as prácticas e traballos requiridos a través de Faitic no prazo que se estipule, e deberán facer un *exámen da parte práctica, todo iso suporá un 40% da nota. O 60% restante será a nota do exame teórico (estes alumnos non terán dereito a parciais).

datos oficiais dos exames:

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da

Facultade:

<http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Guerras Martín, L.A., Navas López, J.E., **La Dirección Estratégica de la empresa**, Thompson Reuters,

Grant, R., **Dirección estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, Thompson-Civitas,

Navas López, Guerras, **fundamentos de direccion estrategica**, Thompson -civitas,

Guerras Martín, L.A., Navas López, J.E., **casos de Dirección estratégica de la Empresa**, Thompson reuters,

Complementary Bibliography

Fernandez Sanchez, E., **Dirección estratégica de la Empresa**, Delta,

Johnson, G.; Scholes, K; Whittington, R., **Dirección Estratégica**, Pearson,

---

Recomendacións

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, farase chegar ao alumnado a información e pautas concretas que sexa necesario en cada momento do proceso a través da plataforma FAITIC

IDENTIFYING DATA				
Statistics II				
Subject	Statistics II			
Code	V03G100V01403			
Study programme	Degree in Economics			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Galician English			
Department				
Coordinator	Bergantiños Cid, Gustavo Lorenzo Picado, Leticia			
Lecturers	Bergantiños Cid, Gustavo Lorenzo Picado, Leticia			
E-mail	gbergant@uvigo.es leticialorenzo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	Statistical inference			

Competencies	
Code	
C8	Ability to look for, identify and interpret relevant sources of economic information and their contents.
C10	Ability to use technical tools to formulate simple models concerning economic variables.
C12	Use empirical techniques to assess the consequences of alternative actions to ultimately choose the best option.
D5	Skill to make coherent and intelligible statements both in oral and written form.
D7	Critical and self-critical thinking.

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Know how to interpret and draw conclusions about data	C8 C10 C12	D5 D7
Limit the values of an unknown parameter, controlling the error that we commit	C8 C10 C12	D5 D7
Know under what conditions one can assume that a parameter takes a specific value or range of values	C8 C10 C12	D5 D7
Know when we can make assumptions about the distribution of one or more unknown variables	C8 C10 C12	D5 D7
Know how to find linear relationships between a pair of variables	C8 C10 C12	D5 D7

Contents	
Topic	
1. Introduction	1. Reminder of Statistics I 2. Aims of Statistics II
2. Point estimation	1. Introduction 2. Properties of the estimators 3. Maximum likelihood estimation
3. Interval estimation	1. Introduction 2. Confidence intervals for normal distributions 3. Confidence intervals for proportions 4. Confidence interval for the average of a Poisson distribution
4. Parametric hypothesis testing	1. Introduction 2. Tests for normal distributions 3. Tests for proportions 4. Tests for the average of a Poisson distribution

5. Nonparametric hypothesis testing	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction 2. Test of randomness 3. Tests of goodness of fit 4. Tests of homogeneity for independent samples 5. Tests of homogeneity for paired samples 6. Test of independence
6. Simple linear regression model	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction 2. Least square estimators 3. Coefficient of determination (square R) 4. Hypothesis testing and confidence intervals for the parameters of the model 5. Prediction

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Troubleshooting and / or exercises	10	0	10
Group tutoring	2.5	0	2.5
Laboratory practises	6	0	6
Autonomous troubleshooting and / or exercises	0	30	30
Master Session	30	30	60
Long answer tests and development	6	34	40
Troubleshooting and / or exercises	1.5	0	1.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Troubleshooting and / or exercises	The teacher will make a series of exercises by way of example
Group tutoring	Students will discuss with the teacher their doubts about the different topics
Laboratory practises	The students will learn how to manage IBM SPSS software at the computer lab
Autonomous troubleshooting and / or exercises	Students must solve exercises that will be proposed during the classes in an autonomous way
Master Session	The teacher will explain the theoretical concepts that will be used in the course

Personalized attention

Methodologies	Description
Troubleshooting and / or exercises	The teacher will solve the doubts students have about the problem sets
Group tutoring	The teacher will discuss with the students on various aspects of the subject
Laboratory practises	The teacher will solve the doubts the students have about the IBM SPSS practices at the computer room

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Long answer tests and development	A final exam.	70	C8 D5 C10 D7 C12
Troubleshooting and / or exercises	Several tests will be conducted throughout the course. The practices at the computer lab will be the 10% of the final grade, the partial proofs will be the 15%, and the active participation in class (resolution of exercises, answering to questions,...) will be the final 5%.	30	C8 D5 C10 D7 C12

Other comments on the Evaluation

The dates of examinations should be consulted on the website of the faculty:

<http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Sources of information

Basic Bibliography

- F.J. Martín-Pliego López, L. Ruiz-Maya Pérez, **Fundamentos de Inferencia Estadística**, 2005, Thomson, 2005
- F.J. Martín-Pliego López, J.M. Montero Lorenzo, L. Ruiz-Maya Pérez, **Problemas de Inferencia Estadística**, 2005, Thomson, 2005
- P. Newbold, W.L. Carlson, B.M. Thorne, **Estadística para administración y economía**, 2013, Pearson, 2013
- Complementary Bibliography**
- G.C. Canavos, **Applied probability and statistical methods**, 1984, Little Brown,
- T.H. Wonnacott, R.J. Wonnacott, **Introductory Statistics**, 1990, John Wiley,
- J.D. Gibbons, S. Chakraborti, **Nonparametric Statistical Inference**, 2011, CRC Press,
- V.K. Rohatgi, A.K.E. Saleh, **An Introduction to Probability and Statistics**, 2015, John Wiley,
- G. Casella, R.L. Berger, **Statistical Inference**, 2002, Duxbury/Thomson Learning,
- J. Baró Llinás, **Inferencia Estadística. Aplicaciones Económico Empresariales**, 1993, Parramón, 1993
- G.C. Canavos, **Probabilidad y Estadística: Aplicaciones y métodos**, 1997, McGraw Hill, 1997
- J. M. Casas-Sánchez y otros, **Ejercicios de inferencia estadística y muestreo para economía y administración de empresas**, 2006, Pirámide, 2006
- C. Cuadras, **Problemas de Probabilidad y Estadística**, 1995, PPU, 1995
- L. Martínez, C. Rodríguez, R. Gutiérrez, **Inferencia Estadística, un enfoque clásico**, 1993, Pirámide, 1993
- D. Peña, **Fundamentos de Estadística**, 2001, Alianza, 2001
- D. Peña, **Regresión y diseño de experimentos**, 2010, Alianza, 2010
- F. Tusell, L. Garín, **Problemas de Probabilidad y Inferencia Estadística**, 1991, Tebar Flores, 1991
- B. Visauta, **Análisis estadístico con SPSS 14**, 2007, McGraw Hill, 2007

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Econometrics I/V03G100V01501

Econometrics II/V03G100V01601

Subjects that it is recommended to have taken before

Statistics I/V03G100V01205

Mathematics I/V03G100V01104

Mathematics II/V03G100V01303

IDENTIFYING DATA**Microeconomía II**

Subject	Microeconomía II			
Code	V03G100V01404			
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Castro Rodríguez, Fidel			
Lecturers	Castro Rodríguez, Fidel Lorenzo Alonso, Pedro			
E-mail	fcastro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	Esta materia impártese no segundo cuadrimestre do segundo curso do grao en Economía e xunto coa materia Microeconomía I, impartida no primeiro cuadrimestre, configura un curso completo de microeconomía intermedia. Estas dúas materias desenvolven máis formalmente os contidos presentados na materia Principios de Economía I, co obxectivo de familiarizar os estudantes co método da análise económica, en particular, co proceso de "modelización" dos problemas económicos. O obxectivo concreto é analizar detalladamente o comportamento individual dos axentes económicos e o funcionamento dos mercados nos que interactúan, tanto nun contexto de competencia perfecta (Microeconomía I), como nun contexto de competencia imperfecta (Microeconomía II). A análise se realizará, en primeiro lugar, dende unha perspectiva de equilibrio parcial (Microeconomía I), para logo abordar a análise dende unha perspectiva de equilibrio xeral (Microeconomía II).			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación
B4	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B6	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B7	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C7	Comprender o entorno empresarial
C10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
1. Lograr que os estudantes sexan capaces de abordar preguntas económicas construíndo modelos económicos simples.	A1	B3	C2
	A2	B4	C5
2. Desenvolver nos estudantes a capacidade para analizar de forma rigorosa os efectos de cambios na contorna económica sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuenta repercusión nos mercados.	A3	B6	C6
	A4	B7	C7
	A5		C10

3. Lograr que sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre calquera problema económico. En particular, lograr que sexan capaces de avaliar a eficacia de calquera instrumento de política *microeconómica que se introduza nun mercado, en canto á consecución dos obxectivos para os cales devandito instrumento se expuxese.	A2	B3	C10	D5
4. A consecución da competencia anterior capacitará aos estudantes para realizar informes de asesoramento económico.	A3	B6		
5. Potenciar a habilidade de expresar e defender argumentos en público de forma coherente e fundamentada.	A4			
6. Fomentar a capacidade de traballar en grupo e de actuar con responsabilidade e principios éticos, cumprindo os compromisos adquiridos.				D1 D2 D4 D7

Contidos

Topic

PARTE I: EQUILIBRIO XERAL	TEMA 1: EQUILIBRIO XERAL CON INTERCAMBIO Caixa de Edgeworth. Curva de contrato. Lei de Walras. Teoremas fundamentais do benestar TEMA 2: EQUILIBRIO XERAL CON PRODUCCION Economía de Robinson Crusoe. Fronteira de posibilidades de produción. Teoremas fundamentais do benestar TEMA 3: ECONOMÍA DO BENESTAR Agregación de preferencias. Teorema de imposibilidade de Arrow. Funcións sociais de benestar
PARTE II: FALLOS DE MERCADO	TEMA 4: EXTERNALIDADES Externalidades positivas e negativas. Teorema de Coase. Traxedia dos bens comunais TEMA 5: BENS PÚBLICOS Provisión privada de ben público. Provisión eficiente dun ben público. O problema do polisón. TEMA 6: INFORMACIÓN ASIMÉTRICA Selección adversa. Risco moral. Sinalización TEMA 7: PODER DE MERCADO Monopolio. Perda irrecuperable de eficiencia. Monopolio natural. Discriminación de prezos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	42	84	126
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	22.5	33.75	56.25
Titoría en grupo	7.5	11.25	18.75
Probas de tipo test	3	6	9
Probas de resposta curta	2.5	5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.5	5	7.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Consistirá no desenvolvemento de clases presenciais (teóricas, prácticas e titorías en grupo). Nas clases teóricas exporase de forma reducida os principais contidos dos distintos temas, desenvolvendo con máis detalle os puntos de maior complexidade. Nas clases prácticas resolveranse exercicios e se incentivará o traballo persoal do alumno para consolidar os coñecementos e adquirir soltura na resolución dos problemas plantexados. Para un adecuado seguemento e comprensión das clases é conveniente que os alumnos lean con antelación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación para que os resolan antes da clase. Deste xeito, poderán identificar aquelas cuestións que lles resulten máis dificultosas e poderán resolver as súas dudas na clase. Tamén se realizará o seguemento da aprendizaxe dos estudantes mediante pequenas probas e exercicios que terán que entregar.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupos se realizarán diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas clases teóricas e prácticas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Titoría en grupo	Sesións adicadas a facilitar o entendemento do contido das clases maxistras e conseguir que os alumnos podan resolver de forma individual e autónoma as follas de exercicios entregadas.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Sesións adicadas a facilitar o entendemento do contido das clases maxistras e conseguir que os alumnos podan resolver de forma individual e autónoma as follas de exercicios entregadas.

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description					
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Algunas das clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación. A entrega dalgúns exercicios con anterioridade a clase práctica formará parte da avaliación continua, pero só se computará se o alumno asiste a lo menos ao 80% das clases prácticas.	5	A1 A2 A3 A5	B3 B4 B6	C10	D5
Probas de tipo test	Nalgunhas das clases prácticas se resolverán probas tipo test ou pequenos problemas que formarán parte da avaliación continua da materia.	35	A1 A2 A3	C2 C5 C6 C7 C10		D5
Probas de resposta curta	O exame final da materia suporá o 60% da cualificación final e estará integrado por preguntas curtas (relativas a contidos teóricos e prácticos) e problemas. As preguntas curtas suporán aproximadamente o 50% da puntuación do exame.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 B6 B7	C2 C5 C6 C7 C10	D1 D2 D4 D5 D7
Resolución de problemas e/ou exercicios	O exame final da materia suporá o 60% da cualificación final e estará integrado por preguntas curtas (relativas a contidos teóricos e prácticos) e problemas. Os problemas suporán aproximadamente o 50% da puntuación do exame.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 B6 B7	C2 C5 C6 C7 C10	D1 D2 D4 D5 D7

Other comments on the Evaluation

En todas as convocatorias, a nota final da materia resultará da suma da nota obtida na **avaliación continua**, que soportará un 40% da nota final (ata 4 puntos), e a nota obtida nun **exame escrito**, que valerá o 60% restante da nota final (ata 6 puntos).

Avaliación continua (ata 4 puntos):

O 40% da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que inclúe a entrega de exercicios ou cuestións e a nota dos pequenos controis que se farán periodicamente. Concretamente a puntuación será a seguinte:

- **Ata 0,5 puntos** pola entrega de follas de problemas ou cuestión, sempre que o alumno asista a lo menos ao 80% das clases prácticas.

- **Ata 3,5 puntos** polas notas dos controis periódicos.

Exame escrito (hasta 6 puntos):

Realizarase un exame parcial co contido teórico e práctico dos primeiros 3 temas da materia e un exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames.

Os alumnos que superen o exame parcial (obtendo unha cualificación igual ou superior a 3 dos 6 puntos do exame) só terán que examinarse no exame final da parte correspondente aos temas 4 a 7. Os alumnos que non superen o exame parcial terán que examinarse de toda a materia no exame final.

O exame final constará de 2 partes (a primeira corresponderá cos temas 1 a 3 e a segunda cos temas 4 a 7), cada unha das cales se valorará sobre 6. A nota do exame obterase como a media aritmética simple das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Non obstante, a puntuación do exame só se terá en conta cando sexa igual ou superior a 3.

CUALIFICACIÓN FINAL: En todas as convocatorias, a nota final da materia resulta da suma da cualificación por avaliación continua máis a cualificación do exame, sempre que esta última sexa igual ou superior a 3; se a nota do exame é inferior a 3, a cualificación final será igual á puntuación obtida por avaliación continua. Así mesmo, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame final será a cualificación que obtivesen por avaliación continua.

Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final (avaliación continua + exame) igual ou superior a 5 puntos.

A nota de avaliación continua será utilizada en tódalas convocatorias do curso.

En caso de non aprobar, o alumno deberá examinarse de ambas partes no exame de xullo con independencia de que en exames previos tivera aprobado algunha das partes.

Os exames oficiais celebraránse nas datas sinaladas no calendario oficial de exames aprobado pola Xunta de Facultade e que estará dispoñible na páxina web oficial da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Carrasco, A. et al., **Microeconomía Intermedia**, 1ª Edición Revisada, McGraw Hill Ed., 2013

Estrin, S. y D. Laidler, **Microeconomía**, 4ª Edición, Prentice Hall, 1995

Gracia, E. y R. Pérez, **Cuestiones tipo test de Microeconomía Intermedia**, Pearson Education, 2004

Nicholson, W., **Teoría Microeconómica. Principios Básicos y Aplicaciones.**, 11ª Edición, Thomson, 2015

Pindyck, R. S. y Rubinfeld, D. L., **Microeconomía**, 8ª Edición, Pearson, 2013

Varian, H. R., **Microeconomía Intermedia. Un enfoque actual.**, 9ª Edición, Antoni Bosch, 2015

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Economía industrial/V03G100V01603

Economía da información/V03G100V01917

Fundamentos económicos da defensa da competencia/V03G100V01918

Microeconomía avanzada/V03G100V01915

Teoría de xogos/V03G100V01916

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Microeconomía I/V03G100V01304